

losů z prospektu, jež obžalovaní měli sebou, neobstojí. Neboť, i kdyby si byli prospekt přečetli, nevyklučovalo by to ještě, že přes to údajům obžalovaných uvěřili, zvláště když rozsudek o nich zjišťuje, že jsou to prostí venkované, jež úsilovným přesvědčováním a výmluvností, jak to právě učinili obžalovaní, lze při jejich neznalosti způsobu slosování losů uvést v omyl o možnostech výhry. Stížnost zapomíná dále, že k pojmu lsti se nevyžaduje, by k docílení oklamání byla vynaložena zvláštní námaha a zvláštní úskočnost nebo záludnost, že lstí je naopak již pouhé nepravdivé udání, jakmile nelze nepravdivost jeho na první pohled a bez předchozího pátrání poznati, a jež je způsobilé, vyvolati nesprávnou představu a vzbuditi víru v pravdivost u oklamané osoby. Tomu tak bylo v souzeném případě u manželů H. vzhledem k tomu, co o nich soud zjišťuje. O způsoblosti jednání obžalovaných uvést v omyl, lze pak tím méně pochybovati, když manželé H. byli skutečně v omyl uvedeni, uvěřivše tvrzení obžalovaných, že dalších splátek kromě prvé platiti nebudou. Nezpůsobilým prostředkem ku přivodění protiprávního výsledku byl by jen takový, který absolutně, to jest za žádných okolností by se k oklamání nehodil. To však o jednání obžalovaných tvrditi nelze, když mělo skutečně v zápětí oklamání, to jest uvedení v omyl a poškození oklamáných. K způsoblosti k oklamání stačí povšechná možnost oklamání a škody.

Čís. 2708.

S hlediska Šu 335 tr. zák. lze (není-li vyšší požadavek odůvodněn zvláštními osobními poměry rázu tam naznačeného) požadovati toliko obyčejnou, každému přičetnému člověku vlastní míru rozvahy (soudnosti) o tom, jaké následky mohou z určitého činu (opomenutí) nastati.

Předpis Šu 335 tr. zák. staví zvětšení nebezpečí na roveň jeho způsobení; nebezpečí se zvětšuje, přidává-li se k příčinám škodného výsledku další nová příčina.

Záměna neškodného nápoje za nápoj zdraví škodlivý.

(Rozh. ze dne 21. března 1927, Zm I 759/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 13. listopadu 1926, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti života podle Šu 335 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Pokud jde o hmotněprávní námitky stížnosti, jest ovšem správné, že skutková podstata Šu 335 tr. zák. předpokládá, přesněji, že s hlediska Šu 335 tr. zák. lze (není-li vyšší požadavek odůvodněn zvláštními osobními poměry rázu tam naznačeného, čemuž v souzeném případě není) požadovati toliko obyčejnou, každému přičetnému člověku vlastní míru

rozvahy, přesněji soudnosti o tom, jaké následky mohou z určitého činu (opomenutí) nastati. Avšak větší míry soudnosti ani napadený rozsudek u stěžovatele nepředpokládal. Uvádějí rozhodovací důvody, že jest všeobecně každému známo, že je to nebezpečno, napije-li se někdo kyseliny octové. Vhodně podotýkají k tomu rozhodovací důvody, že to musil vědět tím spíše stěžovatel, který jako obchodník nakládá okurky a takto má příležitost poznati povahu kyseliny octové a míru nutného jejího zředění. Ostatně se stěžovatel ve směru tom neznalostí nehájil; neudal (jak stížnost uvádí) při hlavním přelíčení pouze, že s povahou kyseliny není obeznámen, nýbrž udal (jak rozsudek správně cituje) dále, že to však věděl, že kdyby se toho někdo napil, že je to nebezpečné, a mimo to, že S., jakmile se napil, řekl, že to není koňak, a on (stěžovatel) již věděl, že je zle. Proto nezáleží pro posouzení, zda mohl stěžovatel poznati, že může nastati nebezpečí rázu v §u 335 předpokládaného, podá-li S-ovi k pití na místě koňaku octovou kyselinu, nikterak na okolnostech stížností zdůrazňovaných, že stěžovatel není chemikem, že ani neprovozuje výčep lihovin a neprodává koňaku, nýbrž byl jen dělníkem při stavbách tunelů. Že možnost onoho poznání, přesněji řečeno, přímo poznání samotné, nebyly rušeny okolnostmi, že stěžovatel jest na jedno oko slepý a na druhé skoro vůbec nevidí a že měl v osudný den rýmu, jest na biledni. Vady po případě neduhy nerušily však ani závěr, že stěžovatel neosvědčil ostražitosti, jež mu vzhledem k onomu poznání náležela. Naopak měly mu býti důvodem, by se při zkoumání obsahu láhve, z níž S-ovi nalil, neomezil na zkoumání svými vadnými smysly zraku a čichu, nýbrž by při nejmenším upozornil S-a na nespolehlivost svých (stěžovatelových) postřehů. Že podle vlastního doznání k láhvi, než z ní nalil, přičichnul, jest důkazem toho, že sám počítal s nebezpečím, s možností záměny láhví, takže mu náleželo zjednat si jistotu, že taková záměna se nestala, i jinými prostředky než zrakem a čichem, o jejichž vadnosti a tudíž nespolehlivosti věděl, při nejmenším však S-a na možnost mýlky upozorniti. Neučinil-li ani toho, nečelil nebezpečí jím poznanému všemi prostředky, jež mu byly možny a osobní povahou jeho napovězeny, a jednal nedbale po rozumu §u 335 tr. zák., jak nalézací soud správně usoudil z okolností v rozsudku zjištěných. Dalšíh námitek, že souzený skutek nezakládá skutkové podstaty přečinu podle §u 335 tr. zák., nýbrž jen přestupku podle tohoto §u, pokud se týče podle §u 431 tr. zák., neprovádí stížnost po zákonu, pokud námítka opírá o předpoklad, že ze skutku nenastala smrt S-a, ba že z něho nenastala vůbec žádná škoda. Neboť rozsudek zjišťuje příčinnou souvislost smrti Augustina S-a se zjištěným jednáním stěžovatelovým a stížnost formální vadnosti tohoto zjištění nedokázala, takže tento příčinný vztah zůstal součástíou skutkového děje, který tvoří nezměnitelný podklad nálezu (§ 288 čís. 1 tr. ř.). K vyvrácení další námítka, že souzený skutek nebyl příčinou smrti S-ovy, jelikož účinek ten nastal v souvislosti s vadností srdce zemřelého, stačí poukaz k tomu, co v příčině té správně uvádějí rozhodovací důvody napadeného rozsudku. Projevený tam názor, že pojem příčinné spojitosti v §u 134 tr. zák. vymezený platí také pro delikty kulposní, vyhovuje

správnému výkladu zákona tím spíše, že předpis §u 335 tr. zák. staví zvětšení nebezpečí na roveň jeho způsobení a nebezpečí se zvětšuje, přidává-li se k příčinám škodného výsledku další nová příčina (§ 129 tr. ř.).

Čís. 2709.

Nesprávné použití trestného zákona (§ 281 čís. 9 tr. ř.) záleží nejen v rozhodnutí mylně hmotný zákon na ten který případ aplikujícím, nýbrž i v opomenutí velícího hmotněprávního zákonného ustanovení, zejména také o trestnosti skutku.

Tisková novela (zákon ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n.).

»Beztrestnost« podle §u 5 zákona znamená, že obžalovaný redaktor má být sprostěn, jsou-li splněny veškeré podmínky v §u tom uvedené.

(Rozh. ze dne 22. března 1927, Zm I 484/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací částečně zavrhl v neveřejném zasedání zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního jakožto kmetského soudu v Praze ze dne 25. ledna 1926, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti cti naznačenými v §§ 491, 493 tr. zák. a §u 1 zákona ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n., a částečně jí vyhověl, zrušil napadený rozsudek jako zmatečný jednak na základě zmateční stížnosti, jednak podle §u 290 tr. ř. a věc vrátil soudu první stolice k novému projednání a rozhodnutí v rozsahu zrušení. V otázkách, o něž tu jde, uvedl v

d ů v o d e c h:

Přezkoumávaje napadený rozsudek přesvědčil se zrušovací soud, že jest rozsudek stížen zmatkem, jenž sice zmateční stížností nebyl vytýkán, k němuž však bylo ve smyslu §u 290 tr. ř. přihlížeti z úřední moci a povinnosti, jelikož jde o zmatek hmotněprávní podle §u 281 čís. 9 b) tr. ř. Dlužnoť shledávati nesprávné použití trestního zákona nejen v rozhodnutí mylně hmotný zákon na ten který případ aplikujícím, nýbrž i v opomenutí velícího hmotněprávního zákonného ustanovení, zejména také o trestnosti skutku. Neboť i takové opomenutí vede nebo aspoň může vésti k nesprávnému rozřešení otázek, jež má soud podle §u 259, 260 tr. ř. rozhodnouti. Tu pak stanoví zákon ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n. v §u 5, že zodpovědný redaktor jest za určitých podmínek beztrestným. V tom směru uvádí rozsudek sám ve shodě se spisy, že se obžalovaný hájí tím, že nemohl uveřejnění článku redaktoru V. M-ovi nižádným způsobem odepřítí, zvláště když V. M. zaujímá v redakci čelné postavení a obžalovaný mohl by býti propuštěn ze služby, odepřel-li by V. M-ovi uveřejnění závadného článku, případně hrozilo by mu jiné citelné poškození, o čemž se dovolával svědectví vydavatele listu. Vydavatel ten, Václav K., byl také při hlavním přelíčení za svědka o tom slyšen a učinil jisté údaje. Zda v nich shledává